

Куди в Україні поділися ластівки і чому не можна руйнувати їхні гнізда: пояснення орнітолога

Катерина Гірник, Альона Уткіна

10:35, 19.04.26

  5 хв.

В Україні найпоширенішими є три види ластівок: сільська, міська та берегова.

Перші ластівки вже прилетіли в Україну з теплих країв /

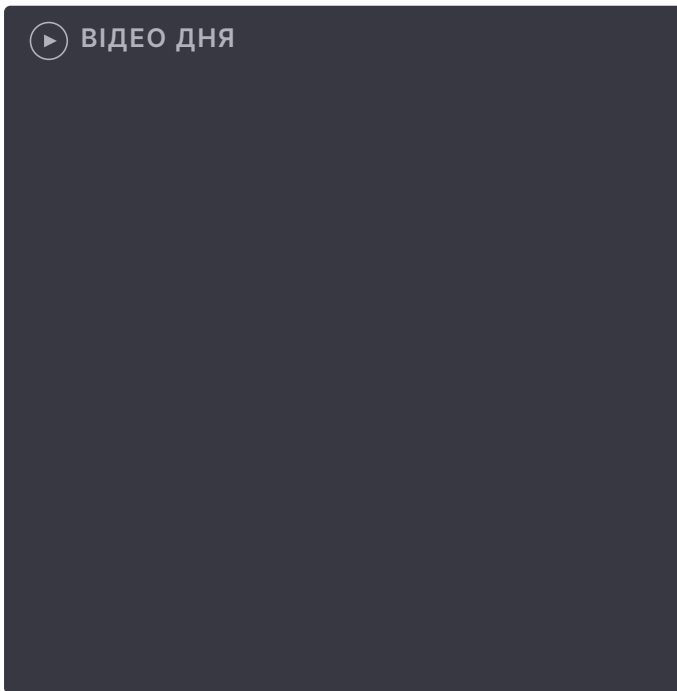
Колаж УНІАН

У ЗМІ дедалі частіше з'являються повідомлення про те, що ластівки в Україні начебто зникли. [Орнітолог Віталій Гріщенко](#) розповів УНІАН, чому так може здаватися, де зимують ці птахи та чи правда, що вони можуть передбачати погоду.

Чи дійсно ластівки зникли і чому?

Орнітолог зазначив, що точно оцінити, наскільки зменшилася чисельність ластівок, складно, адже в Україні немає системної довгострокової програми моніторингу навіть для поширених видів птахів.

Тому іноді мова може йти не про реальне скорочення популяції, а про її перерозподіл між різними територіями.

В Україні найпоширенішими є три види ластівок: сільська, міська та берегова. Їхні назви пов'язані не стільки з місцем проживання, скільки з особливостями гніздування, каже Гріщенко.

"Наприклад, сільська ластівка традиційно будує гнізда на дерев'яних спорудах - під дахами та навісами. Ось там, де є всілякі клуні, стайні тощо. У неї гніздо у вигляді такої чашечки, відкрите зверху, яку ластівка "ліпить" із багна, яке грудочками приносить у дзьобі. А міська ластівка облаштовує гнізда так само, але на різних кам'яних і бетонних будівлях. Берегова ластівка - взагалі риє нірки у різних урвищах. Біля річок можна побачити такі подзьобані нірками берега - от вони в тих нірках живуть", - розповів орнітолог.

Тож науковець наголосив, що саме через обмежену можливість гніздування птахів у звичних для них умовах, може складатися враження, що їх поменшало у тому чи іншому регіоні. Так, наприклад, для міських ластівок процес будівництва гнізд ускладнюється, адже складніше знайти доступ до вологи. Водночас цьому не сприяє сучасна

міська забудова - складніше знайти місце для кріплення.

Чому ластівки будують гнізда на хаті?

Орнітолог пояснив, що саме через матеріал, який цей птах обирає для забудови - глину, багно, землю, вони шукають для нього таке місце, де б воно не зруйнувалося від дощу. Тому частіш за все зручним місцем розташування стають захищенні дахи чи навіси.

Де зимують ластівки? Чи вони вже повернулися в Україну?

"Вони відлітають далеко, аж в Африку. Вони ловлять комах, які літають у повітрі, тому, відповідно, їм потрібно, аби була тепла погода, інакше для них немає харчування", - відповів Гріщенко.

"Раніше за всіх повертається сільська ластівка, і вони вже з'явилися у нас. Похолодання зараз їм звичайно, не додало радості, тому що комах набагато менше стало, але першу ластівку я в цьому році бачив біля Канева 7 квітня. Тобто вже вони є. Міські і берегові ластівки трохи пізніше прилітають,десь у другій половині квітня", - розповів науковець.

Чому не можна руйнувати гніздо ластівки?

Ластівки живуть все життя в одному гнізді?

"Ні, вони не можуть жити в одному гнізді все життя, тому що це ж не кам'яна будівля чи навіть дупло. Такі гнізда руйнуються досить легко. Вони кожен рік будують нові гнізда та інколи можуть використовувати ті, що були в попередньому році, просто їх якось підремонтувавши, так би мовити", - зазначив орнітолог.

Також він розповів, що інколи старі гнізда ластівок займають інші птахи - наприклад, горобці чи горихвістки. У таких випадках їм простіше збудувати нове гніздо поруч, ніж вступати в конкуренцію.

Щодо заборони на руйнування гнізда, Гріщенко

зазначив, що це походить із народних вірувань, в яких ластівка вважалась "особливим" птахом, який приносить весну, як і лелеки. Тому шкодити їх гнізда - все одно, що накликати на себе або на свій дім біду.

Скільки років живуть ластівки? Чи вважаються вони моногамними птахами?

"Принаймні років 10-15 тут, як кому пощастить. В середньому десь так", - відповів орнітолог.

Щодо створення пари, ці птахи вважаються певною мірою моногамними, каже Гріщенко. Однак це стосується одного сезону розмноження, коли пара може вивести один або два виводки - залежно від умов і наявності їжі.

У новому ж сезоні пари формуються заново. Тобто постійного "довічного" партнерства між ними, як правило, немає.

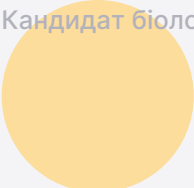
Як ластівки передбачають погоду? Чому ластівки літають низько перед похмурою погодою?

"Це якраз більш-менш реальне спостереження. Не завжди воно виправдовується, але це досить реально. Справа в тому, що коли насувається негода, особливо похолодання, комахи літають нижче, ближче до землі притискаються. Відповідно, ластівки, полюючи на комах, теж опускаються нижче. Коли похолодає досить сильно, то вони можуть і буквально з рослин знімати комах, тобто притискатися до землі майже", - розповів науковець.

Коли ж встановлюється тепла погода, тепле повітря підіймається вгору, і комахи починають літати на більшій висоті. Відповідно, підіймаються і ластівки. У певному сенсі поведінка комах навіть може "підказувати" зміну погоди.

ДОВІДКА

Віталій Грищенко

Кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник та заступник директора з наукової роботи Канівського природного заповідника

Здобув освіту з відзнакою на кафедрі зоології хребетних Київського університету імені Т. Г. Шевченка (1985). Працював на кафедрі зоології КНУ. Кандидат біологічних наук (1994, тема: «Фенологічні закономірності осінньої міграції птахів на території України»), старший науковий співробітник і заступник директора з наукової роботи заповідника, який з 2010 року входить до Інституту біології КНУ імені Тараса Шевченка.

Вас також можуть зацікавити новини:

- [Вчені відродили вимерлу гігантську черепаху, яку зникла 180 років тому](#)
- [У природному парку помітили справжнього аса маскування \(фото\)](#)
- [Кажани почали плутати сонячні панелі з водою, і це змінює їхню поведінку](#)

ДОПОМОЖІТЬ ПРОЄКТУ

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

Читати УНІАН в Telegram

Читати УНІАН в Facebook

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Війна в Україні · Чи можна відмовитися від проходження ВЛК ·

Наталія Мосейчук +

Новини України · Новини Києва ·

Адвокат розкрила нюанси в законодавстві про бронювання · Новини Одеси ·

Експерт пояснила, як розподіляється спадщина в Україні · Новини Дніпра ·

Кому треба замінити закордонний паспорт · Новини Харкова · Новини Львова

Новини економіки · Курс долара · Курс євро · Курс валют · Тарифи на газ ·

Доплата до пенсії після 65 років · Укрзалізниця · Біткоіни-курс ·

Тарифи на електроенергію · Надбавки до пенсії після 70 років

Прогноз погоди · Синоптик · Погода на місяць · Погода Київ · Магнітні бурі ·

Погода на завтра · Погода на тиждень

Гороскоп · Гороскоп на завтра · Гороскоп на тиждень · Гороскоп на сьогодні

Лайфхаки · Як знищити вошів та пероїдів у курей · Як смачно зварити сочевицю ·

Чи можна додавати мед у гарячий чай · Що робити, якщо вкусив кліщ ·

Які рослини посадити на могилі · Чому не можна виливати олію в раковину ·

Як почистити пральну машину оцтом і содою

Яке сьогодні свято · Коли відзначати Радоницю та Червону гірку в Україні ·

Коли Вознесіння Господнє 2026

Lite · Рецепт · Мода · Свята · Магнітні бурі · Стосунки · Зірки · Кіно ·

Холостяк 2025 · Лайфхаки · Астрологія

Рецепти · Що готувати на поминки згідно з церковною традицією · Суп з сочевиці ·

Смачний шоколадний торт із кремом та горіхами · Торт "Спартак" ·

Найсмачніший кляр для риби без яєць · Як зробити копчену скумбрію в пляшці ·

Зелений борщ з щавлем · Дріжжове тісто на пиріжки

Сад-город · Як обробити полуницю навесні ·

Що не можна садити поруч із кабачками ·

Найдешевший і найефективніший народний засіб проти попелиць ·

ТОП-10 найкращих декоративних рослин для саду ·

Що можна садити поруч із квасолею · Коли садити картоплю у 2026 році ·

Що налити в нору крота · Як правильно обрізати та розмножувати монстеру ·

Е НАС

І
ся ластівки і
(ні гнізда:

у досвіді
з та пероїдів у

(азала прес: як
фото)

енців від
його вважають

явили ідеально
Ю років: у чому

Реклама

[Чим підгодувати малину навесні](#) · [Чим удобрити моркву перед посадкою](#) ·

[Що не можна садити поруч із квасолею](#) · [Коли садити полуницю в Україні навесні](#) ·

[Що покласти в лунку при посадці помідорів](#) · [Що посадити від кліщів](#) ·

[Чим обробити сад від моніліозу](#) · [Які квіти не можна висаджувати в саду](#) ·

[Як правильно вибирати насіння у магазині](#) ·

[Фермер назвав найсолодший сорт буряка](#) · [Що садити поруч з кабачками](#) ·

[Чим підгодувати помідори після пікірування](#) ·

[Чим обробити цибулю від цибулевої мухи](#) · [5 основних правил обрізки дерев](#)

[Правила користування сайтом](#) · [Політика конфіденційності](#) · [Про нас](#) · [Редакційна політика](#) **ТУ**
[соцмережах](#)

етного удару
гва дронів для

усть 100 доларів
з банкіра

екли під час
ювих обов'язків

sty Dagger, яку
рували на F-16

: Клименко
вання дій

істі: як

09:00 Деяким пенсіонерам старше 65 років підвищать пенсії: як зростуть виплати у травні 2026

08:53 Росіяни вдарили по Чернігову "Шахедами": загинув підліток

08:47 Померла одна з найзнаменитіших акторок Франції

08:29 Мільйони за один постріл: США збивають "Шахеди" неспівмірно дорогою зброєю, - NYT

08:20 Гороскоп на 19 квітня за картами Таро: Левам - подив, Стрільцям - результат

08:15 Наприкінці тижня на українців чекає 15-градусне тепло, дощі - лише в кількох областях

08:10 Гороскоп на 19 квітня: Тельцям - роздратування, Ракам - проявити себе

07:31 Ормузька протока перейшла з відкритого режиму в закритий менш ніж за 24 години, - CNN

06:40 Треба перемістити лиш один сірник, щоб виправити помилку: тест-IQ на 11 секунд

06:00 19 квітня: церковне свято сьогодні, Антипасха і Проводи - головні заборони цього дня

05:36 "Прикро, чому так?": українка розповіла, чим її здивувала Болгарія після переїзду

05:26 Курс валют в обмінниках України сьогодні: скільки коштує долар та євро 19 квітня

05:00 Велике народне свято 19 квітня: як на Проводи вшановують пам'ять про

близьких

04:24 Люди, народжені в певні дні, приречені на успіх і велич

Реклама

03:29 Як РФ готує масовані атаки та чому ППО не збиває 100% цілей: роз'яснення експерта

03:25 Японські вчені виявили прихований вулкан на дні Тихого океану віком 3 мільйони років

02:46 Одна з найстрашніших риб океану еволюціонувала несподіваним чином, – вчені

02:39 ТЦК більше не приймають документи на відстрочку: юристи пояснили, що робити

02:27 У Росії оприлюднили наполеонівські плани щодо захоплених територій України: що задумали

02:19 Гендиректор Ford володіє справжньою легендою перегонів за мільйони доларів: що це за авто

01:41 Росіяни різко активізувалися на фронті: експерт оцінив ситуацію на полі бою

01:15 Найкращий MacBook на будь-який бюджет у 2026 році: який вибрати і не переплатити

00:48 "Білорусь є ворожою територією": офіцер НГУ висловився про загрозу наступу з півночі

00:30 Дубай повертається до нормального життя після обстрілів Ірану, але страх нікуди не зник

00:19 **Війна в Ірані може поновитися, Трамп скликав чиновників на нараду, – Axios**

00:10 Що станеться з організмом, якщо часто пити незбиране молоко

00:04 В Угорщині закінчили рахувати голоси: відомо, коли Мадяр стане прем'єром

18 квітня, субота

23:45 Публікації "ідеальних людей" у TikTok спричиняють конфлікти в сім'ях, – дослідження

23:21 Далі ми вже без вас: Україна остаточно "списала" США, – The Atlantic

23:08 США готуються захоплювати танкери, пов'язані з Іраном – WSJ

23:03 Помилка більшості господинь: що ховається за загадковим символом вентилятора в духовці

22:26 Україна переписала підхід до ведення війни, Америка вчиться на її досвіді, – міністр армії США

22:15 Улюблені герої повертаються: стало відомо, коли вийде продовження "Льодовикового періоду"

22:14 Київський стрілець раніше вже нападав на людей в супермаркеті, – ЗМІ (відео)

Реклама

22:10 Вчені створили екзоскелет, який

захищає дайверів від перевантаження

22:07 Ці "магічні" числа у даті народження віщують особливий дар: кого це стосується

22:02 Винагорода за прибирання сміття: європейська столиця запускає нову ініціативу

21:45 У Києві вибухнув трансформатор: на лівому березі перебої зі світлом

21:45 Військовий заявив про погіршення ситуації в Слов'янську та Краматорську: що там відбувається

21:44 Хто став фаворитом майбутніх виборів у США серед республіканців: результати опитування

21:24 **ДУМКА** Стрільянина в Києві: потрібна не заборона на зброю, а право захистити себе

21:18 Стрільянина в Києві: 11-річна дитина в лікарні з пораненням, батьки загинули

21:14 Флот під тиском: найновіший авіаносець США може піти в довгу "відпустку"

20:55 **ОНОВЛЕНО** "Не скажеш, що бандюк": сусіди розповіли про київського стрільця

20:45 **ОНОВЛЕНО** Київський стрілець народився в Росії: з'явилися подробиці про вбивцю

20:40 Голосіївський стрілець раніше мав проблеми із законом, - Зеленський

20:28 Відновлення переговорів з Україною не є пріоритетом для Росії, - Лавров

20:25 Гороскоп на тиждень за картами Таро: Овнам - очікування, Рибам - амбіції

19:51 Польща виступила із різкою заявою щодо російських спортсменів

19:45 **УНІАН** Чи може Білорусь приєднатися до війни на боці РФ: Дикий назвав найреалістичніший сценарій

19:35 Люди, які народилися в ці місяці, "читають думки" оточуючих

19:32 Окупація музеїв: Independent розповіло, як Україна повертає викрадене росіянами

19:29 Україна ризикує прогавити шанс для своїх дронів на Близькому Сході, - Business Insider

19:16 **ОНОВЛЕНО** Внаслідок стрільянина в Києві загинуло 6 людей, - Кличко

19:15 Добірка хороших ігор, які можна урвати із солідною знижкою в Steam

19:12 У Хотинській фортеці обвалилася одна зі стін (фото)

19:10 Стрільця вмовляли 40 хвилин: в МВС розкрили деталі теракту в Києві

18:49 У Словаччині згорів автобус, який перевозив додому мешканців Закарпаття, - журналіст

18:40 Американка після 70 років шлюбу розкрила "секрет" збереження кохання

18:24 Через 5 років в Україні з'являться космічні війська: депутат розповів їх головні завдання

18:15 Стрільця у Києві ліквідували під час затримання, - МВС (фото)

18:15 Чернівецька "Буковина" повертається до УПЛ через понад 30 років

18:15 РФ може готувати наступ з Білорусі: Дикий пояснив наміри Кремля

17:52 **оновлюється** У Києві чоловік відкрив стрілянину на вулиці, є загиблі (фото, відео)

17:51 "Усе складається дуже добре": Трамп заявив про прогрес у переговорах з Іраном

17:46 Nvidia відклала реліз нової GeForce RTX 5000 та повертає у продаж хіт 2021 року

17:43 **УНІАН** Чи справді ТЦК зустрічає чоловіків на кордоні: заява прикордонників

17:42 Зірковий вчитель вперше став батьком і показав щемливі кадри (відео)

17:42 Чому батарея смартфона "вмирає" за рік-два: винна одна звичка під час заряджання

17:42 Тиха криза: щороку ми вимовляємо на 338 слів менше, вчені назвали причину

17:29 "Це боляче": Кузнецова чесно розповіла про розрив із коханим-росіянином

17:26 Захопилася відеогрою: у США 91-річна жінка не відповідала на дзвінки, чим налякала рідних

17:00 ШІ назвав приблизну дату початку війни в Європі: які країни постраждають першими

17:00 Який букет вам подобається: тест на ваш характер і недоліки за 1 хвилину

Реклама

16:44 Китайські вчені створили з деревини матеріал, що перетворює світло на електроенергію

16:38 **туризм** Доброгостів: розслабляючий похід до мальовничого озера з Трускавця

16:36 Вдова соліста ADAM вперше розповіла про його невиліковну хворобу

16:34 Туристи з популярного курорту на Канарських островах не хочуть туди повертатися: яка причина

16:23 Вакарчук на зруйнованій ТЕС ДТЕК закликав міжнародну спільноту допомогти відновленню енергетики

16:20 **УНІАН** РФ знає наше критичне місце: Дикий про загрозу з Білорусі для України

16:15 Випущений на початку 2010-х iPhone зненацька знову став популярним: у чому причина

16:09 Земля з кожним роком стає яскравішою, проте не всюди: як на це вплинула війна в Україні

16:04 В Україні запустили центр ШІ для військових технологій: Федоров розповів подробиці

15:57 На Вінниччині потяг з сотнями пасажирів зіткнувся із тепловозом, – Укрзалізниця

15:45 На чотири знаки Зодіаку чекає потужний ривок до кінця квітня-2026

15:40 "Дуже переживали": відомий український співак пригадав свій найдивніший виступ

15:38 Інженери створили новий двигун для електролітака: у чому його унікальність

15:37 Власник електромобіля Tesla з пробігом майже 600 000 км розкрив секрет його довговічності

15:35 У Бангладеш врятували одного з найрідкісніших приматів у світі: що про нього відомо

Реклама

15:33 Морське кладовище: біля Гібралтару знайшли понад 100 затонулих кораблів різних епох

15:32 Від Трампа зажадали чіткого плану закінчення війни проти Ірану, - Politico

15:27 Названо смартфон із найкращою камерою у 2026 році – це не iPhone чи Xiaomi

15:19 Іран почав обстрілювати судна, які проходили Ормузьку протоку, - Reuters

15:05 Легендарне повернення: 67-річна Мадонна запалила на сцені із Сабріною Карпентер (відео)

14:58 Життя на Венері може мати земне походження: вчені зробили дивовижне відкриття

14:55 Як зменшити втому під час польоту: інструкторка пілатесу назвала ефективні вправи

14:54 Росія знайшла нового союзника в ЄС після поразки Орбана в Угорщині, - WP

14:47 Скільки коштують команди Formula-1: названа приблизна вартість

14:34 На Фарерських островах є тунель з єдиним у світі підводним перехрестям: як воно працює

14:32 Американський розробник гелікоптерів готується відкривати виробничі лінії в Україні

14:23 "Я схожий на президента?": Козловський відреагував на порівняння із Зеленським

14:16 Німці можуть перевірити, чи були їх родичі нацистами: мільйони сімей дізнались несподіване

13:48 Нардеп: Є випадки примусової депортації українських чоловіків із Європи, їх зустрічає ТЦК

13:40 Ці знаки Зодіаку скоро відпустять минуле і кардинально змінять долю

13:30 Яка у вас карма минулих життів за датою народження: головні завдання в цьому втіленні

13:28 "Чорна смерть": чому люди вважають, що цей птах прилетів "з пекла"

13:27 **оновлено** Уражено відразу 4 об'єкти російської нафтопереробки: Генштаб розкрив деталі (фото, відео)

13:22 На глибині понад 9 тисяч метрів вчені виявили морську істоту, яку неможливо ідентифікувати

13:20 Нова RPG повторила успіх Baldur's Gate 3 – і встановила абсолютний рекорд індустрії

Реклама

13:10 Маесток зрадниці Повалій під Києвом конфіскували: син співачки зробив заяву

12:56 Ціни на квитки на потяги рахуватимуть по новому: яких вагонів це торкнеться

12:52 "Дуже важко": Буданов оцінив темпи мобілізації в Україні

12:46 Одна європейська країна могла таємно передати ЗСУ протибалістичні ракети до Patriot, - ЗМІ

12:43 Чудодійна мазь епохи комунізму: що лікує і чому повинна бути у кожній аптеці

12:31 В Ужгороді стартував "Сакура Фест": що гостям підготували цього року (фоторепортаж)

12:25 "Чому Путін ховається?": Сибіга різко відповів російським пропагандистам (відео)

12:21 Софія Ротару показала рідкісне фото матері та перейшла на румунську мову

12:17 Samsung розкрила правду: чому більше немає компактних смартфонів

12:02 Збрехав сім разів: Іран жорстко відповів на заяви Трампа

11:58 РФ вдарила по важливому енергооб'єкту на Чернігівщині: понад 400 тисяч людей без світла

11:56 "Чемпіонка росте": Могилевська відверто розповіла про свою старшу доньку

11:50 "Біла смуга" ось-ось почнеться в житті трьох знаків Зодіаку: хто вони

11:50 Іран знову закрити Ормузьку протоку: КВІР висунув 4 вимоги

11:40 Старі телефони різко подорожчали: навіщо їх масово скуповують та скільки платять

11:38 Кажани почали плутати сонячні панелі з водою, і це змінює їхню поведінку

11:32 **АКТУАЛЬНО** Global Teacher Prize Ukraine та Наталія Мосейчук вдесяте відзначать педагога в номінації "Вибір серцем"

11:30 Найгірше сусідство для квасолі на грядці: врожаю не дочекаєтеся навіть із підгодівлею

11:27 На Львівщині троє невідомих увірвались в ТЦК і напали на військових взводу охорони

11:11 Після розриву - нове кохання: відома акторка зізналася, що закрутила роман

11:00 Монстеру може "вбити" власна вага: як правильно її обрізати та розмножувати

11:00 Після пікірування томати потрібно підгодувати: 3 домашні добрива для міцної розсади

10:54 Федоров: 100% логістики на фронті мають виконувати наземні роботи

10:52 Відкриття Ормузької протоки під питанням, завантажені нафтою танкери повернули назад, - ЗМІ

10:40 Чи корисний білий хліб: дієтологи розкрили всю правду

10:39 Археологи виявили на дні озера стародавнє місто, яке нагадує Атлантиду: що з ним сталося

10:37 На Airbnb тепер можна буде забронювати номери в готелях

10:36 У природному парку помітили справжнього аса маскування (фото)

10:28 Розвідка США: Іран все ще має тисячі ракет і дронів для продовження війни

09:57 Трамп "заборонив" Ізраїлю атакувати Ліван, Нетаньягу був шокований, - Axios